

Vi i Bråttensby

November 2010

Älg i skogsbrynet

Christer Bengtssons automatiska kamera tog detta kort den 14 september 14.29 i år.

Tomtar i trakten

Förr i tiden syntes tomtarna till i våra trakter. I boken ”De gamla berättar” finns uppteckningar gjorda mellan 1870 och 1957, om bl.a. tomtar:

Min karl tjänste på Guntorp, och där, sa han, var tomtar på en del ställen. De skulle ha mat och beröm, för annars arbeta de inte. (B).

Tomtarna var små gubbar, knappt en aln långa, med röda toppluvor. En del hade långt vitt skägg, en del inget alls. Tomtarna skulle ha mat, gröt helst, särskilt om jul. (H)

En gång såg vi en tomte på andra sidan Fölene bro, och där kom han och lalla och hade en röd mössa på sej, men så fort vi blunda, var han försvunnen. (E)

En bonde i Frisegården (Bråttensby) hade tomtar, påstod en bonde i Skattegården. En gång hade bonden i Skattegården hoppat ner från en bergknalle, och då hade han kommit rakt på tomten, som hade med sej några neker säd, som han skulle dra iväg med till Frisegården. Tomten försvann. (F)

Det var en gubbe, som hade en tomte och

låg och titta på honom, när han kom. Och då hade han ett rågax, ett kornax och ett havreax, och när han slängde dem ifrån sej, stanka han så förfärligt. Då sa bonden: ”Det var väl ingenting att stanka för, när du inte har mer!” ”Om jag hade dragit så mycket ifrån dej, som jag har dragit till dej, så finge du se, vad det vore med dej!” sa tomten. Och sen drog tomten ifrån bonden, så han blev utfattig. (T)

När jag hade tjänst i Backgården (Fölene), hade jag en tomte. Jag såg honom aldrig, men var gång en ko skulle kalva, ropa han alltid: ”Hilda!” genom fönstret, så det ”skonga” (eka) efter det. Och en gång, när jag höll på och karda, råka jag somna till ett tag, men då ropa det ”Hilda!” igen. Jag trodde det var husmor, men hon hade inte ropat. ”Det var nog din lille lagårdstomte”, sa hon. Och sen förstod jag, vem det var, som ropa och hjälpte mej. (E)

Barbro

B = Bråttensby, H = Herrljunga

E = Eggvena, F = Fölene, T = Tarsled

Vi i Bråttensby

Redaktionsgrupp:

Kjell Johansson 0322-628113 brattensby@tele2.se
Barbro Johansson 0322-628113 barbro.jo@tele2.se
Margareta Håkansson 0513-40042 mchakan@swipnet.se
Paul Johansson 0513-40008 paul-johansson@swipnet.se
Cecilia Frändberg 0513-40250 cecilia.frandberg@utb.herrljunga.se
Hemsida: <http://home.swipnet.se/brattensby/>

Prenumeration

För de personer som bor i Bråttensby är tidningen gratis. Tidningen delas ut. Om det är någon som inte får tidningen inom Bråttensby så informera redaktörerna.

Pressstopp och utdelning

Tidningen planeras att delas ut 4 gånger per år med pressstopp den 15 februari, maj, september och november.

Du kan ladda ner tidningen på vår hemsida se ”Hemsida”. För att få veta när tidningen kommer så kan du skicka din e-postadress till brattensby@tele2.se så får du information om när tidningen är utlagd på hemsidan.

Annons

För att täcka kostnaderna för tryckning säljer vi en annons för 250.-. Sponsring är ett annat alternativ för dig som vill bidra till tidningens tryckkostnader. Hör av dej om du vill annonsera eller sponsra.

Övrigt

Vi behöver hjälp med att dela ut tidningen och vi har några som hjälper till. Vill du dela ut tidningen så hör av dig till redaktionsgruppen.

Tidningen är till för att ge oss i Bråttensby en sammanhållning och gemenskap. Hjälp oss att fylla den med text och bild. Kom gärna med material, helst via mail till brattensby@tele2.se.

Bredband i byn

Vi i Bråttensby har tillsammans med grannsocknarna blivit erbjudna hjälp att skaffa ett bra bredband som vi sedan själva disponerar.

Initiativet kommer från Ingemar Öberg, som var med på ett möte med "Hela Sverige skall leva" där man beskrev hur det kan gå till och vilka möjligheter som finns med att lägga sitt eget bredbandsnät.

Ingemar bjöd sedan in till ett lite informellt möte i Eggvena, där Hasse Eriksson från företaget byNet (bynet.se) berättade om hur det fungerar med bredband.

Det hela går ut på att få en bättre och snabbare uppkoppling för datorn men även för telefon och TV och samtidigt att sänka sina kostnader. Det blir 100 Mbit/s mot de 6.5 som bl.a. jag just nu har och som är max i de kopparledningar som Skanova, ett dotterbolag till TeliaSonera, äger. Till varje fastighet som går med i bredbandsprojektet, kommer vi att gräva ner en glasfibertråd som med nuvarande teknik levererar 100Mbit/s men som kan omvandlas till 1000 eller mer i framtiden. Allt ligger i slang och kopplas ihop med ett större nät och vi som abonnenter får många TV-kanaler, även i HD-kvalitet om vi vill, snabbt Internet samt billigare telefon.

En lokal ekonomisk förening med det föreslagna namnet "Nossans fiber", har bildats. Föreningen tar hjälp av ByNet och lokala entreprenörer för att bygga upp, eller rättare sagt gräva ner, bredbandet i jorden.

Kostnaden för detta beror på hur många det är som hänger på och hur mycket bidrag vi kan få från olika program och fonder. Det blir föreningen som äger den färdiga strukturen.

Man kan lite jämföra med när vi fick el. Då byggdes lokala elnät upp som gjorde det möjligt för folk att få in en lampa i köket, ström till en motor, och vatten i kranen mm. Nu är vi i ett gränsland till den nya tekniken som gör det möjligt att göra massor som vi ännu inte vet att vi kan göra.

Den 15 november bildades en interimstyrelse för Nossans fiber som kommer att jobba vidare med frågan. Det första som sker är ett stormöte för allmänheten den 1 december i Eggvena bygdegård, där man kan få mer information. Detta möte kan komma att följas av att arbetet påbörjas. Då är det bra att vara med från början.

Interimstyrelsen består av ordförande Ingemar Öberg, kassör Johnny Karlsson, sekreterare Kjell Johansson, och ledamöterna Anders Berggren, Viktoria Unosson, Olle Snygg, Henrik Mabäcker och Mats Andreasson.

Nya Bråttensbybor

Mitt hem är min borg

Sara Lindås och Tomas Berggren med sin hund Isi framför huset med nu igenlagda vallgravar.

På kvällen den 2 november gav Kjell och jag oss ut för att intervjua paret som köpt Lisa och Lars-Erik Anderssons gård, Skattegården 2.

Det var lättare sagt än gjort. Kring huset var det uppgrävt som en vallgrav och vi kunde helt enkelt inte hitta in. Både trappan till huvudingången och altanen till altandörren var borta, och mörkt var det.

Skam den som ger sig. Kjell såg att det var någon hemma och sträckte sig över diket och knackade på. Öppnade gjorde Sara

Lindås, 26 år, och vakthunden Isi.

Isi hade glömt att altanen var borta och plumsade rätt ned i rännan. Både vi och hunden blev nog lite snopna över detta mottagande.

Efter lite räckesklottring kunde vi komma in via källaren.

Sedan den 8 oktober har Sara tillsammans med Tomas Berggren, 32 år, bott i huset och de har sedan dess vidtagit diverse renoveringsprojekt bl a det med att gräva om grunden.

Sara är ursprungligen dalkulla från Älvdalen men har huserat så länge i Västergötland att man inte kan höra på dialekten var hon kommer ifrån.

Det hela började med hästintresse och flytt för gymnasiestudier i Skara på hästgymnasiet. Därefter blev det ett antal år som djurskötare på kobesättning och en resa till Australien.

I Australien jobbade Sara som cowboy på smågårdar med ca 3000 djur (allting är relativt). Man fick verkligen veta vad man gick för. Det fanns inga hinder för vad man skulle kunna göra. Skulle man köra lastbil så gjorde man det, vare sig man kunde eller inte.

Arbetet som cowboy bestod mest av att flytta djuren mellan olika beteshagar, brännmärkning av djur och försäljning. En hage kunde vara så stor att det tog en dag att åka med bil från den ena ända till den andra.

Erfarenheten från denna resa är stor och djurhållningen skiljer sig mycket från den vi har i Sverige. Just nu läser Sara i Skövde på lärarehögskolan för att bli tidigare-år-lärare dvs undervisa barn som är mellan 1 och 10 år.

Lärare är ett yrke som går i släkten hos Sara. Mamma, pappa och hennes två äldre systrar är lärare.

Vid vårt intervjubesök var inte Tomas hemma. Han var på möte i IK Frisco för att diskutera ny tränare till damlaget som ligger i division 2.

Tomas kommer från Tarsled och brinner för fotbollsklubben, som inte ligger så långt från hans föräldrahem. Idrott är något som båda är mycket intresserade av. Sara har gjort tjejklassikern och Tomas har åkt Vasaloppet tre gånger.

Tomas arbetar i Alingsås på Electrolux och hjälper människor att förverkliga sina köksdrömmar genom att rita och konstruera kök.

- Tomas började rita på ett nytt kök redan innan vi hade köpt huset. Fast risken finns, att det blir som med skomakarens barn...sa Sara.

Andra planer som paret har, är att bli månskensbönder och någon gång skaffa djur, som t ex får och häst. Men just nu är marken utarrenderad, så det får vänta ett tag. På frågan varför bosätta sig på landet svarade Sara:

- Fördelarna är stora med att bo på landet, bl a är det nära till skogen och man har goda grannar.

Sara och Tomas, välkomna till Bråttensby!

Cecilia

ExportExperten

**Hjälper mindre och medelstora företag att effektivisera
och bygga rätt organisation
inom Marknadsföring och Försäljning, speciellt med
Exportinriktning!**

**Kontakta Sören Sandström Tel 0706 007 394
Email sorensandstrom@live.se**

En Oscar har flyttat till Horsby men en ny

Göran och Ulrika Lindgren med Oscar i famnen framför huset på Säteriet.

Det lyser så fint i huset på Säteriet intill väg 181 så vi har insett att det bor nytt folk på gården. Då var det dags för mig och Kjell att ta reda på vilka som nu bor där. En mörk novemberkväll gav vi oss ut och knackade på.

Han som öppnade heter Göran Lindgren och är barnbarn till Stina och Erik Lindgren. Vi blev inbjudna av Göran, 30 år, och hans lille son Oscar, 18 mån, till det nyrenoverade huset.

- Det har inte varit omgjort här sedan

1973 så nu var det dags för lite andra färger än brunt och brandgult.

Ikväll var inte frun i huset hemma. Ulrika utbildar sig till undersköterska i Vårgårda och var denna afton iväg och gjorde sin praktik på Vårgården i Vårgårda.

Vårgården är ett äldreboende som är inriktat mot demensvård. Här finns 26 lägenheter fördelat på tre avdelningar.

Ulrika är smålänning och kommer ursprungligen ifrån Sävsjö. Göran pendlar till Dalsjöfors där han jobbar som sjukgymnast inom äldreomsorgen. Det finns många gam-

liten Oscar har kommit till Bråttensby...

la som inte kan ta sig till vårdcentralen och då kommer Göran istället ut till dem där de bor och hjälper dem med instruktioner om hur de ska sköta sig.

Det är lite av ett detektivarbete. Man kommer ut till de äldre och ska lösa ett problem som kan ha flera olika orsaker och lösningar. Det är en inspirerande utmaning och man får tillbaka så mycket i detta yrke, säger Göran.

På frågan om familjen ska ta över och driva gården, svarar Göran:

-Det är med lite skräckblandad förtjusning man efter tio år kommer tillbaka till Bråttensby och bor i farmors och farfars hus, och än så länge hyr vi. Men vi förstår

nog vart det barkar.

Lille Oscars favoritleksak är en fin grön John Deere.

Både Göran och Ulrika är idrottsintresserade. Först och främst är det handboll, men även volleyboll och fotboll är av intresse. Paret har även varit aktiva i Missionskyrkan men nu på grund av flytt, utbildning med mera ligger detta engagemang lite på is.

Vi vill härmed passa på att hälsa unga familjen Lindgren välkomna till Bråttensby.

Cecilia

Berättarkväll vid brasan

*Fredagen den 3 december
kl 19.00 i Bygdegården
Vi lyssnar på varandras
berättelser och
uppläsningar i brasans
sken.*

*Du kan komma och
lyssna och, om du vill,
läsa eller berätta något
för oss andra.*

*Välkommen, Paul
Johansson*

**Studieförbundet
Vuxenskolan**

Besök i

Eva och Ragnar som bebor skolan i Bråttensby hade till lördagen den 25 sept. inbjudit till öppet hus. Det som de särskilt ville visa var avdelningen kaminer och hur fina och varma och goa de kunde bli om de putsades upp och betjänades med lite brinnande ved. Vi fick även se rummet där de förvarades och det i sig var mycket trivsamt.

Svea och jag har många gånger sagt då vi passerat främmande hus: Hur ser dessa hus ut inuti? Nu fick vi se en interiör som jag inte väntat mig. Där var högt i tak som i en kyrka och trivsamma ting på golv och väggar.

Vi blev välkomnade av detta mysiga par där Ragnar kun-

Det var en blandning av Bråttensbybor och utsocknes som kom och tittade på kaminer och lokaler.

de berätta historier som hängde ihop med gamla ting och Eva lockade med kaffe och dopp.

En erfarenhet lärde jag mig också från detta kaminbesök. Det behöver inte vara stora glasytor där lågornas flammor lyser upp rummet.

Ragnar och Svea tittade på alla saker som stod på spisen och som väckte minnen till liv.

skolan

Eva bjöd på fika i det gamla bordtennisrummet i uthuset vid skolan.

Dessa kaminer hade relativt oansenliga glas men lågorna syntas och värmen spreds som

Denna färglagda del av en gammal kamin är enligt expertis från 1600-talet.

mörk värme ut över rummet.

De moderna kaminerna vill överglänsa varandra med stora glasytor som skall visa lågor från den brinnande veden och det är mindre energiekonomiskt.

Det blev ett trivsamt besök i den gamla skolans kaminvärmda uthus och även om jag inte har någon möjlighet att nu elda i kamin så väckte det många minnen till liv.

Minnen från en sprakande värmekälla är alltid goda minnen.

Paul

Prisad Paul

AT-journalisten Stig Gustafsson fotograferar alla pristagare på Jällbydagen.

Första delen av Paul Johanssons självbiografi, "Pojken som hade två kajor", har fått ett gott mottagande i bygden och omskrivits i flera tidningar. Nu har Paul även fått pris för sin bok, från Herbert Carlssons minnesfond.

Herbert Carlsson, född 1896, var en lantbrukare i Nordgården i Jällby, och han var djupt engagerad i sin hembygd. Han bildade Herbert Carlssons hembygds- och fornminnesfond med ett startkapital av aktier till ett värde av nästan 312.000 kronor.

Varje år på Jällbydagen delas priser ut ur fonden. I år var det tio pristagare, både föreningar och privatpersoner, som fick dela på pengarna. Förutom prisutdelning underhöll Herrljunga dragspelsklubb, näringslivsut-

vecklare Per Florén talade om utveckling av bygden och Jällby hembygdsförening serverade fika.

På diplomet som Paul fick står att läsa: "För boken Pojken som hade två kajor, en skildring av livet och utvecklingen under första halvan av 1900-talet i Fölene socken". Priset bestod också av 2000 kronor. En del av de pengarna har Paul och Svea använt för att hälsa på en av de personer som han skriver om i boken.

Barbro

Vildsvin i byn

Onsdagen den 10 november fick Gunnar Lindgren på "Kloa" påhållning av ett vildsvin. Det var snö på marken och han upptäckte att det var bökat på en gammal vall vid ladugårdsgaveln. Bakspårning visade att grisen hade kommit förbi Karl-Åkes och Kupolen (förmodligen hade den varit i Enehagen). Dagen efter fotograferades den på Lillegårdens viltåker, det var en stor galt.

Det skadade vildsvinet är avlivat.

På lördagen, två dagar senare, ringde Eva Bayard och sa att hon hade just sett ett skadat vildsvin på sin framfartsväg. Christer "Frisen" och jag åkte genast dit och jag kunde i skymningen avliva den skadade grisen. Den var liten och skadad i bakkroppen. Den påträffades på andra sidan av järnvägen vid Enehagen.

Vildsvinen är här och det är nog tyvärr bara början!

Christer i Gäddegården

Vildsvinet har varit här.

Det går vilt till

Att det fanns så många vilda djur i Bråttensby hade man ingen aning om förrän man kom till bygdegården på film- och bildvisning fredagen den 12 oktober. Det var den nya ljud- och bildanläggningen som invigdes med många fina och spännande inslag. Christer Bengtsson och familjen Johansson i Nordgården visade filmer och undertecknad ett bildspel på något av det djurliv som finns runt våra knutar och som ibland kan gå riktigt vilt till.

Christer har som god vana att ta med sig filmkameran vart han åker och går och tack vare detta har han fått filmer på älgar, rådjur, harar, rävar, dovhjort och kronhjort och även en örn (åtminstone ansåg vi andra att det var en örn, även om filmaren själv inte var helt säker på det), många av dessa tagna från traktorn under

Igelkott på Guntorp i maj 2009

arbetet. En hel del fåglar har han också filmat, som större hackspett, grönköling, spillkråka, trana, häger, glada och den verkliga rariteten – svart stork. Även på älgpass har Christer filmat älgar istället för att skjuta dem (eftersom han ”glömde slutstycket hemma”). Mindre djur har också kommit med på filmerna: en mård som åt äpplen, en ekorre som hoppade på tallegren, en måtarlarv som hängde och dinglade i sin tråd och en husmus som satt på fönsterbrädan där den hade hittat ett litet hål för att ta sig in i huset. Tack vare en åtelkamera som står uppställd och tar bilder vid rörelse kunde Christer dessutom visa helt färska bilder på ett djur som vi väl helst vill slippa se i Bråttensby – ett vildsvin.

Vildsvin fotograferad 11/11 på Lillegården.

I Nordgården behöver Sune, Anna och Linda inte ens gå utanför dörren för att få tillgång till ett rikt djurliv. Inomhus hade de ett stort getingbo i garderoben och en mus i diskhon. Ute i trädgården avlöser de större djuren varandra. Här har de filmat rådjuren med kid som trivs gott i deras trädgård. En

i Bråttensby!

lång sekvens visade en älg, som uppehöll sig i skuggan under plommonträden en het sommardag, åt plommon, drack vatten ur ett fågelbad och lade sig att vila bredvid häcken. Om älgen var osedvanlig stilsam var de båda grävlingarna som parade sig utanför köksfönstret desto vildare – snacka om kärleksglöd! Inte mindre vildsint var sparvhöken som slog den fina tuppen och sedan satt bakom hönshuset och tuggade i sig sin fångst utan att tänka särskilt mycket på bordsskicket. En rolig filmsekvens visade en rävnunge som sprang och nosade längs häcken rakt emot Linda som låg i gräset med kameran. Inte förrän han var ett par meter ifrån stannade han och tittade en lång stund innan han satte av därifrån. Den mest sensationella filmen från Nordgården var också den ska-

Älgkalvar fotograferade 4 oktober på Lillegården.

kigaste, men inte desto mindre sevärd. Den togs när Anna rusat in efter kameran för att filma den varg som passerade genom Bråttensby i april 2009.

Från Guntorp visade jag ett bildspel med fjärilar, fåglar, räv, rådjur och ett par igelkottar som uppvaktade varandra på gräsmattan. Bilden på vårtbitaren glömde jag, men den finns istället härintill.

Vårtbitare fotograferad 17 augusti på Guntorp genom glasrutan på uterummet.

Två slutsatser kan man dra av denna kväll: 1. Att vi nu har en anläggning i bygdegården som passar jättebra för att anordna fler film- och bildkvällar. 2. Att man inte behöver lämna vår vackra socken för att få fina naturupplevelser. Kanske fler har blivit inspirerade, så vi kan visa ännu fler filmer nästa år!

Älgjakten

Erik, Pelle, Berndt, Tage och Anders vid kvigan.

Halva tiden av årets älgjakt är nu tillända, det återstår bara kalvjakt. Vi hade mycket älg på markerna veckorna före älgjakten startade och det var optimistiska jägare som klättrade upp i sina jakttorn på morgonen den 11 oktober.

Första dagen syntes rådjur, rävar och harar men inga älgar. Tidigt på morgonen dag två sköt Christer "Frisen" och Anders Lundell var sin älg nästan samtidigt.

Anders var på väg till passet när han fick syn på en stor älg på hygget. Efter att ha förvissat sig om att det inte fanns några kalvar i

sällskap kunde han låta skottet gå.

Det var en stor fin kviga som låg på det frostiga hygget vid vägen till Vitamossen. Med förenade krafter (och traktor) släpades kvigan av hygget och togs ur.

Christer "Frisen" var nästan framme vid sitt torn på Lillegården när han fick syn på "sina älgar". Det var två årskalvar, någon ko syntes inte till. Han sköt den ena kalven och såg då att den andra var kraftigt halt. Christer kunde inte få något skott på den då den gick rakt från honom.

Vi har i efterhand fått reda på att tåget

2010

körde på en älgko den 5 augusti på våra marker. Vi blev dock inte informerade av Banverket. Älgkon ligger i kanten av Gullsjömosse.

Tredje älgen sköt Fredde Åhman på onsdagsmorgonen. Han satt i tornet vid Bratthall när den 4-taggade tjuren kom från mossen. I och med att tjuren var skjuten var de vuxna djuren färdigjagade. Vi har sedan förgäves försökt finna den haltande kalven, men den har inte synts till.

Av årets tilldelning återstår nu endast en kalv fram till jaktens slut den 19 december.

Fredde med tjuren

Christer i Gäddegården

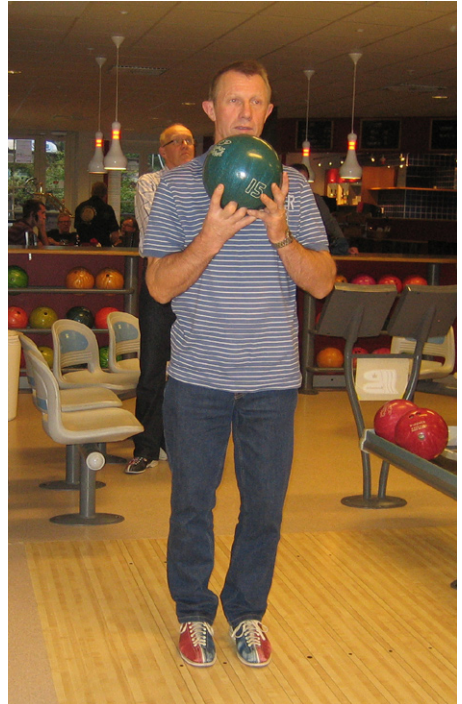
Bowling

Bowlingsäsongen är nu i full gång, och började den här hösten liksom den gjort ett par gånger tidigare med en kick-off på Lumber & Karle i Kvänum.

Fredagen den 17 september samlades bowlingspelarna med respektive till en helkväll i Kvänum. Spelarna var sugna på att starta säsongen och fick en timma på banan. Vi övriga fick en pratstund. Bråttensby boys har i år förstärkts med två Tarsledsbor, nämligen Stellan Holmstrand och Olle Snygg, och båda två var med premiärkvällen.

Efter spelet väntade en god måltid. Bowlingsäsongen brukar summeras på en fest på våren, men i våras uteblev festen. Ett vandringspris, som går till årets bästa spelare, delades ut i efterhand och detta skedde under middagen. Priset, en snidad bowlingspelare, fick Rune Gustavsson för att han under förra säsongen spelat både bra och mycket. Han spelade inte bara i Bråttensby boys utan även på pensionärsbowling och det hände att han tränade och spelade match flera gånger samma dag.

Efter den goda maten fick vi som avslutning

Stellan Holmstrand med klotet i högsta hugg och Olle Snygg i bakgrunden

på kvällen se ett sevärt genrep av en revyföreställning med en grupp som heter Tre Tacos.

Nu var säsongen igångsparkad och veckan efter var det full fart med träning och korpspel för de tre lagen.

Margareta Håkansson

Kerstin, Rune, Margareta, Ingvar och Elsie njuter av var sin plankstek